

Tampereen kaupunki

LIKUNTAPALVELUT
TOIMINTAKERTOMUS
2009

87. toimintavuosi

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISTÄ.....	3
2. TOIMINNAN ESITTELY.....	3
3. LIIKUNTAPAIKAT.....	4
3.1. Henkilöstö.....	5
3.2. Liikuntapaikkojen käyttö.....	5
3.2.1. Uimahallit.....	5
3.2.2. Jäähallit ja Koulukadun tekojäärata.....	7
3.2.3. Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy, Tampereen stadion, Tammelan jalkapallostadion ja Teiskon ilmailu- ja moottoriurheilukeskus.....	8
3.2.4. Sisäliikuntatilat.....	10
3.2.5. Ulkoliikuntapaikat.....	12
3.2.6. Ulkoilu- ja leirintäalueet, uimarannat, Kaupin ulkoilu- ja urheilupuisto, vesiurheilualueet, laskettelurinteet, hyppymäet sekä ulkoilu- ja latureitit.....	12
4. LIIKUNNAN TUKI- JA OHJAUSTOIMINTA.....	14
4.1. Tukitoiminta.....	14
4.2. Ohjaustoiminta.....	14
4.2.1. Uinninopetus.....	14
4.2.2. Liikunta- ja palloilukoulut.....	16
4.2.3. Kunnossa Kaiken Ikää -toiminta.....	17
4.2.4. Ohjaustoiminta kokonaisuudessaan.....	17
4.3. Erityisliikunta.....	18
5. SUURTAPAHTUMAT.....	19
5.1. Suomen Työväen Urheiluliiton 11. liittujuhla, TULe 2009.....	19
5.2. Euroopan Nuorten Olympiastartit, EYOF 2009.....	19
5.2. Naisten jalkapallon EM-lopputurnaus, EURO 2009.....	21
6. TUNNUSLUKUJA.....	22

1. YLEISTÄ

Vuonna 2009 liikuntapalvelut tuotti monipuolisia liikunta- ja terveyspalveluja tamperelaisille. Liikuntapalvelut huolehti olosuhteista yleiseen liikunnan omaehtoiseen tai kansalaisjärjestöjen ohjaamaan harrastamiseen suunnittelemalla ja kunnossapitämällä liikuntapaikkoja sekä ohjaamalla niiden käyttöä tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Kansainvälisen urheilutoiminnan lisäksi liikunnan palvelutuotanto säilyi edellisvuosien tapaan korkeana. Tamperelaiset liikuntaseurat yhteistyössä liikuntapalvelujen kanssa tarjosivat paljon monipuolisia ja laadukkaita liikuntamahdollisuuksia kaupunkilaisille.

Sisäliikuntatilojen riittämättömyys nousi jälleen esille arvioitaessa liikuntapalvelujen saatavuutta. Koulujen ja muiden sisäliikuntatilojen maksimaalinen käyttöaste kertoo hyvin sen, että liikunta on hyvin suosittua lasten ja nuorten vapaa-ajan käytössä. Työikäisillä ja ikäihmisillä kunto- ja terveys- liikunnan suosio on kasvussa. Tietoisuus liikunnan ennaltaehkäisevästä vaikutuksesta ihmisen terveyteen huomioidaan entistä laajemmin.

2. TOIMINNAN ESITTELY

Liikuntapalvelujen tehtävänä oli kaupunkilaisten liikuntatottumusten ja liikuntamyönteisten asenteiden herättäminen, aktiivisen liikuntaharrastuksen kehittäminen järjestämällä riittävät ja tarkoituksenmukaiset harrastusmahdollisuudet kaikille kuntalaisille sekä liikunnan ohjaus-, tiedotus- ja yhteistyöprojektien toteuttaminen yhteistyössä paikallisten ja alueellisten liikuntajärjestöjen kanssa. Liikuntapalvelut tuki myös taloudellisesti paikallisia liikuntaseuroja.

Liikuntapalvelut vastasi soveltavasta liikunnanohjauksesta ja uimaopetuksesta sekä huolehti leirintä- ja ulkoilualueista.

Liikuntapalvelujen tehtävänä oli osallistua suurten kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien järjestämiseen yhteistyössä paikallisten urheiluseurojen ja kansallisten lajiliittojen kanssa. Tavoitteena oli luoda positiivinen mielikuva urheilullisesta, kansainvälisestä kaupungista.

Toiminnan avainalueet

Liikuntapalvelut huolehti liikunta-olosuhteista yhteistyössä katu- ja vihertuotannon ja muiden tehtäväalueiden kanssa, tuotti ohjauspalvelua joko omana palveluna tai yhteistoimintana eri liikuntajärjestöjen kanssa sekä huolehti vapaan ja aktiivisen kansalaistoiminnan taloudellisesta tukemisesta.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Liikuntapalvelujen toiminnallisina tavoitteina oli liikuntapaikkojen ja lähiliikuntapaikkojen kunnossapito ja perusparannukset, kaikkien kuntalaisten saavutettavissa olevat liikuntapalvelut, kansainvälisten ja valtakunnallisten tapahtumien toteuttaminen, ohjaustoiminnan sekä sähköisen asioinnin ja palvelujen kehittäminen.

Kansainvälisessä toiminnassa yhteistyö lajiliittojen ja paikallisten toimijoiden kanssa sujui hyvin.

Tampereen kaupungin konsernihallinto velvoitti liikuntapalvelut osana kulttuuripalveluja säästämään 500.000 euroa käyttötalouden määrärahoista. Säästöt toteutuivat ja osittain säästöihin päästiin korottamalla käyttömaksuja ja saamalla näin tuloja budjetoitua enemmän.

Kansainvälinen toiminta

Liikuntapalvelujen kansainvälinen toimintavuosi oli erittäin vilkas. Toimintavuonna järjestettiin muun muassa Suomen Työväen Urheiluliiton 11. liittojuhla TULe 2009, Euroopan Nuorten Olympiastivaalit ja naisten jalkapallon EM-lopputurnaus. Nämä tapahtumat olivat osa Tampereen kaupungin suur tapahtumia ja niille osoitettiin tapahtumakohtainen erillinen määräraha.

Liikuntapalvelut tuki taloudellisesti tamperelaisten urheiluseurojen kansallisia ja kansainvälisiä harjoittelu- ja turnausmatkoja, ystävyyskaupunkitoimintaa ja Tampereella järjestettyjä kansainvälisiä tapahtumia.

Tunnuslukujen toteutuminen

Liikuntapaikkojen kävijämäärät pysyivät ennakoidulla tasolla. Ohjaustoimintaan osallistui aikaisempaa suurempi määrä tamperelaisia. Uimaopetuksessa, sovelletussa ohjauksessa ja muussa ohjauksessa kävijämäärät pysyivät ennakoidulla tasolla.

Toimintakertomuksen tekstiosuuksissa on esitetty tunnuslukujen toteutuminen yksityiskohtaisesti.

Mestariurheilijat

Vuoden 2009 urheilijoita palkittiin 28:sta eri urheilulajista yhteensä 113. Kansainvälisesti menestyneitä ja Suomen mestaruuden saavuttaneita urheilijoita oli edustettuina 29 urheiluseurasta. Palkittujen joukossa oli 15 maailmanmestaria, 5 Euroopan mestaria, 7 Pohjoismaiden mestaria ja 86 Suomen mestaria.

3. LIIKUNTAPAIKAT

Liikuntapalvelut vastasi liikuntalaitosten ja -paikkojen, sekä ulkoilu- ja leirintäalueiden käytöstä, huolehti niiden kunnossapidosta ja

kehittämisestä sekä osallistui Tampereella järjestettävien tapahtumien järjestämiseen.

3.1. Henkilöstö

Liikuntapaikkojen eri vastualueiden päälliköinä toimivat käyttöpäälliköt Matti Kaario, Esa Auvinen ja Jari Tolvanen. Heidän vastuullaan oli liikuntapaikkojen toiminnan suunnittelu, kehittäminen ja käytännön toteutus.

Mikko Heinonen toimi projektipäällikkönä Euroopan Nuorten Olympiafestivaalien – EYOF 2009 – järjestelyorganisaatiossa.

3.2. Liikuntapaikkojen käyttö

3.2.1. Uimahallit

Uimahallien tehtävänä oli tuottaa tamperelaisille virkistys-, kunto-, kilpailu- ja saunapalveluja. Yksittäisten kävijöiden lisäksi uimahallit palvelivat erilaisia vesivoimistelua- ja uimakouluryhmiä liikuntapalvelujen itse tuottamana palvelumuotona. Samoin koululaiset ja päiväkotiryhmät käyttivät uimahallipalveluja. Tamperelaiset uimaseurat ja muut yhdistykset käyttivät uimahallien harjoitusvuoroja, pitivät kursseja ja leirejä sekä järjestivät kilpailuita.

Pyynikin uimahalli oli suljettuna edelleen koko vuoden.

Tampereen uintikeskus

Tampereen uintikeskus on suuri virkistys-, kunto- ja kilpauintiin tarkoitettu uimahalli. Halli oli paikallisten uimaseurojen pääharjoittelupaikka ja uintikilpailujen näyttämö.

Tampereen uintikeskuksessa järjestettiin kertomusvuonna 2009 seuraavia tapahtumia:

- 10.1. Arena-Meet uintikilpailut
- 25.1. Vesipallon SM-ottelu
- 1.2. Vesipallon SM-ottelu

- 14.2. Elinsiirtopotilaiden uintikilpailut
- 24.3. Uimahyppy-kilpailut
- 10.4. Manse-Poolo, kv-kanoottipooloturnaus
- 26.4. Uintikilpailut
- 9. – 10.5. Tampere Open, avoimet mestaruusuinnit
- 16.5. Särkänniemi-uinnit
- 12.6. Uinnin nuorten liitto-ottelu TUL – Eestin Kalev
- 13.6. TUL:n liittojuhlien osatapahtumana nuorten NUP-uinnit
- 14.6. TUL:n avoimet mestaruusuinnit

- 18. – 26.7. Euroopan Nuorten Olympiafestivaali, EYOF 2009

- 3.10. Vesipallon SM-ottelu
- 17.10. Syysuinnit
- 27.10. Tampereen koulujen uintimestaruuskilpailut, alaluokat
- 30.10. Suomenruotsalaisten srk –nuorten uintitapahtuma
- 31.10. – 1.11 Vesipallon Tampereen turnaus
- 3.11. Tampereen koulujen uintimestaruuskilpailut, yläluokat, lukiot ja ammattiopistot
- 5.12. Vesipallon SM-ottelu
- 17.12. Uimahyppykilpailut
- 20.12. Uppopallon nuorten SM-sarjakierros

Lisäksi uintikeskuksessa järjestettiin useita eri tason maajoukkueleirejä (uinti, uppopallo, räpyläuinti uimahyppy) sekä seurojen sisäisiä kilpailuja.

Pyynikin uimahalli

Pyynikin uimahalli oli suljettu peruskorjausta odottaen.

Hervannan uimahalli

Hervannan uimahalli on pieni esikaupunkihalli, jonka käyttäjiä olivat Hervannan ja lähikaupunginosien asukkaat. Pääasiassa käyttäjät olivat kunto- ja virkistysuimareita. Erityisen suosittu halli oli koululaisten ja opiskelijoiden keskuudessa.

Hervannan uimahallissa järjestettiin seuraavat tapahtumat:

- 25.4. Vapaasukeltajien SM-kilpailut
- 20. ja 27.6. Jehovan todistajien kastetilaisuudet

Tesoman uimahalli

Tesoman uimahalli edustaa uudenlaista kunnallista hallityyppiä. Hallin kylpylämäisten palvelujen tuottamiseen on käytetty automaatiotekniikan mahdollisuuksia rutiinitehtävien hoidossa. Viihtyisyyteen on pyritty sisustuksen suunnittelulla, henkilökunnan palvelutoiminnalla ja monipuolisella ammattitaidolla sekä erikois- palveluilla, kuten pore- ja karaisualtaalla sekä hyppytornilla varustetulla altaalla.

Taulukko 1.

Kävijät uimahalleissa 2005 – 2009

Vuosi	Hervanta	Pyynikki	Uintikeskus	Tesoma	Yhteensä
2005	56 039	90 817	309 516	115 933	571 305
2006	55 421	100 134	290 447	114 817	560 819
2007	72 240	85 585	338 032	119 143	615 000
2008	69 500	suljettu	415 599	131 896	616 995
2009	69 030	suljettu	383 858	126 646	579 534

3.2.2. Jäähallit ja Koulukadun tekojäärata

Tampereen jäähallit palvelivat kansallisen ja kansainvälisen jääurheilun tarpeita tarjoamalla toimivat tilat harjoittelulle ja kilpailuille sekä mahdollisuuksien mukaan viihtyisät tilat yleisöpalveluille. Jääkauden ulkopuolella halleissa järjestettiin muiden lajien kilpailuja, suurehkoja yleisötilaisuuksia ja muita tapahtumia.

Tampereen jäähalli

Tampereen jäähalli tarjosi korkeatasoiset palvelut jääurheilutapahtumille. Pääpaino oli jääkiekkoilussa, mutta hallissa oli mahdollista järjestää myös muita merkittäviä urheilutapahtumia.

Tampereen jäähallissa pelattiin normaalin jääurheilutoiminnan lisäksi Lentopallon Maailmaan Liigan otteluita ja lentopallon miesten MM-karsintaotteluja.

Sarjaotteluiden ja perinteisten turnausten lisäksi jäähallissa järjestettiin konserteja (muun muassa. Deep Purple).

Pysäköintialueen kesäaikaisesta käytöstä oli sopimus Särkänniemen kanssa.

Rullakiekkotoiminta siirtyi Tesoman jäähallista Tampereen harjoitusjäähalliin.

Hervannan jäähalli

Hervannan jäähalli oli pääosin taitoluistelijoiden, ringeten ja juniorikiekkoilijoiden käytössä. Hallissa järjestettiin normaalien juniorisarjojen lisäksi mittavaa työpaikkasarjatoimintaa sekä turnauksia.

Tesoman jäähalli

Tesoman jäähallissa pelasivat alempien kansallisten sarjatasojen jääkiekko- ja kaukalopallojoukkueet sekä juniorijoukkueet. Myös naisten kansallinen kilpailutoiminta oli keskitetty Tesomalle. Hallissa järjestettiin muun muassa Perhokalastusmessut.

Sentteri Tampere Oy

Liikuntapalvelut oli mukana Sentteri Tampere Oy:n toiminnassa luovuttamalla jäähalliosakeyhtiön käyttöön kolmen urheilulaitoksen hoitajan työpanoksen kymmenen kuukauden ajaksi saaden korvaukseksi 500 tuntia jäävuoroja erikseen sovittuina ajankohtina.

Koulukadun tekojäärata

Eri lajien junioriurheilijat käyttivät Koulukadun tekojäärataa lähinnä harjoituksiin. Ottelutoiminta kilpatasolla on jo siirtynyt halleihin.

Taulukko 2.

Jäähallien ja Koulukadun kävijämäärät 2005 – 2009

Halli	2005	2006	2007	2008	2009
Tampere 1	433 277	407 116	468 124	515 457	390 773
Tampere 2	66 303	67 578	55 621	59 926	62 946
Hakametsä 3	42 879	41 553	44 083	46 398	49 267
Tesoma 1	75 039	64 146	65 171	63 955	45 958
Tesoma 2	47 002	42 760	44 477	40 197	41 563
Hervanta	117 079	105 410	127 377	115 759	131 716
Koulukatu	13 746	14 375	15 253	* ei tilastoitu	* ei tilastoitu
Yhteensä	795 325	742 938	820 106	841 692	722 223

3.2.3. Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy, Tampereen stadion, Tammelan jalkapallostadion ja Teiskon ilmailu- ja moottoriurheilukeskus

Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy

Tampereen Messu- ja Urheilukeskus toimii urheilun, messujen ja suurten kokousten tapahtumahallina. Hallin kokonaisuuden muodostavat A-, B-, C- ja D -hallit sekä ravintola- ja seminaaritalat. A-halli on yleisurheilun kilpailu- ja harjoitushalli sekä jalkapalloilun harjoitushalli. B-halli on yleisurheilun heittolajien ja telinevoimistelun

harjoitushalli. C-halli on täysimittainen jalkapalloilun harjoitushalli, joka voidaan harjoituskäytössä jakaa osiin. D-halli on salibandyn ja futsalin harjoitushalli, jossa on neljä kenttää.

Liikuntapalvelut vuokrasi hallista tiloja siten, että kaikki tilat olivat liikuntakäytössä noin 170 vuorokautta toimintavuoden aikana. Tilat olivat jalkapalloilun, yleisurheilun, telinevoimistelun, pesäpalloilun, salibandyn ja futsalin käytössä.

Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksessa oli kertomusvuonna liikuntakävijöitä yhteensä 517 950.

Toimintavuoden aikana Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksessa järjestettiin muun muassa seuraavat tapahtumat:

- 17. – 18.1. Ilves, tyttöjen jalkapalloturnaus
- 23. – 25.1. Winter Dance Festival
- 31.1. , 21.2. Pesäpalloturnaus
- 7.2. Tähtien Kisa
- 8.2. Juoksuhallit TU-38
- 9. – 10.2. Veteraanien SM-hallit
- 7. – 8.3. Junior Indoor Games
- 17. – 18.3. Päivisfutis
- 29.3. Hallihuipentuma Hämsy
- 3. – 5.4. Show Dance SM-kilpailut
- 7.4. Jalkapallo hallitaitokilpailu
- 10. – 13.4. Ilves, poikien jalkapalloturnaus
- 18. – 19.4. Saku ry, lentopalloturnaus
- 8. – 9.5. Kolmonen, lentopalloturnaus
- 7. – 10.5. Telinevoimistelun Fingym –kilpailut
- 9. – 10.5. Mielenterveyden keskusliitto, lentopallo, salibandy
- 15. – 17.5. Street Dance SM-kilpailut
- 23. – 24.5. Veteraanien lentopalloturnaus
- 6. – 14.6. TUL:n liittouhlat
- 18. – 25.7. Euroopan Nuorten Olympiastivaalit, EYOF 2009
- 19. – 20.9. Lentopallon Kolibri-turnaus
- 28. – 29.11. Lentopallon Pirkka-turnaus
- 28. – 30.12 Tampereen Pallo-Veikot, jalkapalloturnaus

Tampereen stadion

Tampereen stadion on täysimittainen yleisurheilun ja jalkapalloilun kansainvälinen areena. Nurmikentällä pelattiin pääosin Veikkausliigan ja Suomen Cupin sekä naisten SM-sarjan otteluita. Tampereen stadionilla on liikunnan harrastustilat myös voimistelulle, painille, naisliikunnalle sekä kuntosaliharjoittelulle. Stadionille mahtuu noin 17 000 katsojaa.

Monipuolisten sisäliikuntatilojen ansiosta käyttöaste kertomusvuonna oli erittäin korkea.

Stadionin merkittävimpiä tapahtumia olivat:

- 26.4. Pyynikki juoksu
- 25.5. Tampereen yleisurheilun mestaruuskilpailut
- 2.6. Bruce Springsteen -konsertti
- 4. – 6.6. Lähetysjuhlat
- 11. – 14.6. TUL:n 11. liittujuhlat, TULe 2009
- 18. – 25.7. Euroopan Nuorten Olympiafestivaalit, EYOF 2009
- 1. – 2.8. Hämsyn sisulisähuipentuma
- 3.8. – 6.9. Naisten jalkapallon EM-lopputurnaus
- 12. – 13.9. Tampere Junior Games yleisurheilukilpailu

Tammelan stadion

Tammelan stadion toimi I- ja II-divisioonien sekä satunnaisesti muidenkin yläsarjojen otteluiden näyttämönä. Kenttä oli varsin suuresta ottelumäärästä huolimatta hyvässä kunnossa koko kesän.

Teiskon ilmailu- ja moottoriurheilukeskus

Alueella noudatettiin ympäristölautakunnan hyväksymiä ehtoja, jotka olivat voimassa olevan luvan ehtoja tiukemmat. Huomiota kiinnitettiin muun muassa aukioloaikoihin, öljyjen käsittelyyn, jätehuoltoon sekä alueen valvonnan lisäämiseen.

Toiminta eri radoilla oli edellisvuosien tasolla. Tampereen Ilmailuyhdistys ry:n hallinnoima lentotoiminta pysyi myös edellisvuosien tasolla.

Vaasan hallinto-oikeus hylkäsi ympäristölupaa koskevan valituksen ja näin ollen ympäristölautakunnan hyväksymä ympäristölupa sai lainvoiman 18.11.2009.

3.2.4. Sisäliikuntatilat

Sisäliikuntatilat palvelivat urheilu- ja vapaa-ajan harrastustoimintaa järjestäviä yhteisöjä ja yksittäisiä käyttäjiä tarjoamalla korkealuokkaiset, tarkoituksenmukaiset ja kohtuuhintaiset suorituspaikat.

Hervannan vapaa-aikakeskus

Hervannan vapaa-aikakeskus on monipuolinen vapaa-ajan harrastusten paikka. Keskuksen palveluihin kuuluivat palloilu ja muu sisäliikunta, biljardi, pöytätennis, nyrkkeily, baletti, matonkudonta, savityöt, valokuvaus sekä kokous-, koulutus-, luento- ja kuntosalitilat.

Pääkäyttäjärühminä toimivat tamperelaiset urheiluseurat ja erilaiset yhdistykset sekä yksittäiset kuntalaiset. Vapaa-aikakeskus toimi eri järjestöjen harjoittelu- ja kilpailupaikkana.

Kaukajärven vapaa-aikatalo

Kaukajärven vapaa-aikatalossa on suuri palloilusali, kuntosali sekä kokoustiloja.

Pääkäyttäjänä toimivat tamperelaiset palloiluseurat, yhdistykset sekä yksittäiset kuntalaiset. Kaukajärven vapaa-aikatalo toimi eri järjestöjen harjoittelu- ja kilpailupaikkana.

Pyynikin palloiluhalli

Pyynikin palloiluhalli toimi eri sisäpalloilulajien sekä muiden liikuntatapahtumien harjoittelu- ja kilpailupaikkana. Tiloissa toimi myös kuntosali.

Toimintavuoden aikana jatkettiin suunnitelman mukaista peruskorjausta uusimalla noin 400 istuinta.

Nääshalli

Nääshalli on monipuolinen voimailun liikuntakeskus, jossa on salit nyrkkeilyyn, painonnoston, erilaisten budolajien, pöytätenniksen ja miekkailun harrastamiseen sekä luentosali.

Hervannan ammattioppilaitos

Hervannan ammattioppilaitoksessa on suuri palloilusali ja kuntosali, joita käytettiin eri urheilulajien harjoittelu- ja kilpailutoimintaan.

Ajokki

Ajokin liikuntatiloihin keskitettiin salibandyn harrastetoiminta.

Taulukko 3.

Sisäliikuntatilojen kävijämäärät 2005 – 2009

Paikka	2005	2006	2007	2008	2009
Hervannan vapaa-aikakeskus	72 334	63 119	64 604	60 541	69 935
Kaukajärven vapaa-aikatalo	68 949	50 262	85 049	80 854	83 036
Pyynikin palloiluhalli	49 381	47 384	38 619	40 000	61 760
Nääshalli	103 021	89 483	81 597	88 956	85 130
Hervannan ammattioppilaitos	12 104	14 849	14 000	15 000	16 000
Ajokki	33 456	25 000	26 046	31 372	22 345
Yhteensä	339 245	290 097	309 915	316 723	338 206

*koulukäyttö kirjattu

3.2.5. Ulkoliikuntapaikat

Kertomusvuonna varsinaisten ulkoliikuntapaikkojen lukumäärä pysyi ennallaan. Huomiota kiinnitettiin lähiliikuntapaikkojen kuntoon, niiden suunnitteluun ja rakentamiseen.

Lähiliikuntapaikkojen perusparantamisen tärkeimpinä kohteina olivat Nekalan koulun peruskorjauksen yhteydessä toteutettu koulupihan rakentaminen lähiliikuntapaikaksi. Työ jatkui osittain vuoden 2009 aikana ja valmistui lopullisesti lokakuussa.

Kaukajärven ja Ikurin jalkapallokentille asennettiin nykyaikaiset tekonurmet, Ikurin kentän valaistus uusittiin ja kentän välittömään läheisyyteen tehtiin ulkokuntolaitteista muodostettu kuntoilualue.

3.2.6. Ulkoilu- ja leirintäalueet, uimarannat, Kaupin ulkoilu- ja urheilupuisto, vesiurheilualueet, laskettelurinteet, hyppyrimäet sekä ulkoilu- ja latueitit

Liikuntapalvelujen hallinnassa oli toimintavuonna seuraavat alueet:

Ala-Pirttijärvi, Teisko
Ihala, Uusikaupunki
Kintulampi, Teisko
Kortejärvi, Teisko
Kristilla, Vehmainen
Lamminpään ulkoilumaja
Niihama, Takahuhti
Peltomäki, Ylöjärvi
Pulesjärvi, Teisko
Rantakaira, Perä-Posio

Suolijärven ulkoilumaja, Hervanta
Suomensaari, Lentävänniemi

Vuoden 2009 lopussa päättyivät Kristillan tilan ja Posion Rantakairan retkeilyalueen toiminnot.

Taulukko 4.

Ulkoilu- ja leirintäalueiden kävijämäärät 2005 – 2009

	2005	2006	2007	2008	2009
*Kintulampi	6 140	6 420	6 350	*	*
*Niihama	122 000	135 000	112 000	*	*
Rantakaira	472	460	495	500	*
Suolijärvi	101 000	110 000	98 000	80 000	75 000
Ihala	14 580	14 600	15 150	11 000	12 000
Kristilla	5 610	5 820	5 760	4 000	3 152
Peltomäki	10 850	11 960	11 440	10 000	12 000
*Pulesjärvi	10 900	12 100	10 300	*	*
*Suomensaari	63 400	68 500	65 000	*	*
Yhteensä	334 952	364 860	324 495	105 500	90 152

* ei tilastotietoa

Uimarannat

Uimarannat siirtyivät katu- ja vihertuotannon hoitoon 1.1.2009

Kaupin ulkoilu- ja urheilupuisto

Kaupin urheilupuiston alueella oli eri urheilulajien suorituspaikkoja seuraavasti: jalkapallokenttiä, pesäpallokenttiä, tenniskenttiä, jousi-ammuntapaikka, vinttikoirarata, palveluskoirakenttä, keilahalli, golfkenttä, ratsastuskeskus, tenniskeskus, vesihiihtokeskus sekä ulkoilu- ja latureittejä.

Ulkoilu- ja latureitit

Merkittyjä ja liikuntapalvelujen kunnossapitämiä ulkoilu- ja latureittejä oli eri kaupunginosissa seuraavasti: Hervanta, Leinola, Kalkku, Peltolampi, Kaukajärvi, Pyynikki, Kauppi, Teisko ja Lamminpää.

Kaiken kaikkiaan valaistua ulkoilu- ja latureittia oli 80 km. Lisäksi talvella tehtiin latuja eri puolille kaupunkia, puistoihin, koulujen

pihoihin ja järvien jäille noin 200 km. Kaupin alueella oli tekolumilatu käytössä noin viiden kuukauden ajan.

Kertomusvuonna valmistui Mustavuori – Teerivuoren noin 1,5 kilometrin mittainen valaistu ulkoilu- ja hiihtoreitti.

Laskettelurinteet

Liikuntapalvelujen hallinnassa olevat kaksi laskettelurinnettä Hervanta ja Mustavuori olivat vuokrattuina Tampereen Rinteet Oy:lle.

Hyppyrimäet

Neljän hyppyrimäen hoidosta vastasi kertomusvuonna Tampereen Pyrintö ry.

4. LIIKUNNAN TUKI- JA OHJAUSTOIMINTA

Liikuntapalvelut tuotti kuntalaisille liikunnan ohjaus-, neuvonta- ja tiedotuspalveluja sekä tuki taloudellisesti liikuntajärjestöjen toimintaa. Ohjauspalvelut tuotettiin joko omana tuotantona tai ostopalveluna.

Avustuksia myönnettiin järjestöjen toimintaan, projekteihin sekä liikuntapaikkojen hoitamiseen.

Toiminnan painopistealueina kertomusvuonna olivat kuntalaisille tarjotut uimakoulut ja erityisryhmien ohjaustoiminta. Lisäksi järjestettiin liikuntatapahtumia, annettiin tukea järjestöjen koulutus- ja ohjaustoimintaan sekä tehtiin kuntotestausta resurssien puitteissa.

4.1. Tukitoiminta

Liikuntapalvelut myönsi projektitukea urheiluseurojen nuorten ja aikuisten kansainvälisen kilpailutoiminnan ja ystävyyskaupunkitoiminnan matka-, majoitus- ja ylläpitokustannuksiin, poikkeaviin harjoittelu- ja kilpailuolosuhteisiin, tamperelaisen huippu-urheilutoiminnan tukemiseen ja muuhun merkittävään liikuntatoimintaan yhteensä 480 000 euroa.

Vuosisuunnitelmassa oli varattu liikunnan projektitukiin 520.000 euroa, mutta konsernihallinnon edellyttämät säästövelvoitteet pienensivät määrärahaa.

4.2. Ohjaustoiminta

4.2.1. Uinninopetus

Uimaopetusta järjestettiin uimahalleissa ja uimarannoilla.

Iltauimakoulut

Liikuntapalvelujen iltauimakouluja järjestettiin 144 ja niissä osallistujia oli yhteensä 10 923. Iltauimakouluihin sisältyi kymmenen noin puolen tunnin mittaista opetuskertaa.

<u>Oppilaat</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>
Yhteensä	10 559	10 640	10 710	10 800	10 923

Kesäuimakoulut

Kesäuimakouluja järjestettiin 1.6. – 7.8.2009 Tampereen uintikeskuksessa ja Hervannan ja Tesoman uimahalleissa sekä Suolijärven, Kaukajärven, Pyynikin, Tohlopin, Suomensaaren, Olkahisen, Velaatan ja Kämenniemen uimarannoilla. Kursseja järjestettiin yhteensä 145 ja niissä oli oppilaita 1 450 ja käyntikertoja 8 750.

Koululaisten uinninopetus

Ala-asteiden koululaisille järjestettiin uinninopetusta Hervannan ja Tesoman uimahalleissa sekä Tampereen uintikeskuksessa. Koululaisten uinninopetuksen tavoitteena oli totuttaa lapset veteen ja antaa uinnin alkeisopetus. Samalla uinninopetuksen tavoitteena oli olla kiinteä osa koulun liikunnanopetusta. Lisäksi opetuksessa pyrittiin korostamaan vesielementtiin liittyviä vaaroja sekä antamaan perusvalmiudet hengenpelastuksessa.

Koululaisten uinninopetuksen opetus- ja käyntikerrat vuonna 2009 uimahalleittain:

<u>Paikka</u>	<u>Opetuskerrat</u>	<u>Käyntikerrat</u>
Uintikeskus	746	14 920
Hervanta	644	10 744
Tesoma	487	11 256
Murikka	57	2 109

Koululaisten uinninopetuksen opetuskerrat ja osallistujat vuosina 2005 - 2009:

	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>
Ohjaukset	1 836	2 041	2 041	1 667	1 934
Osallistujat	33 283	39 414	39 735	34 353	39 029

Vauva- ja naperouinti

Puolivuotiaille ja sitä vanhemmille lapsille tarkoitettua vauvauinnin ohjausta järjestettiin Tampereen uintikeskuksessa lauantaisin klo 7.30 – 10.00 ja sunnuntaisin klo 7.30 – 9.30 ja Tesoman uimahallissa lauantaisin klo 8.00 – 10.00 sekä Hervannan uimahallissa lauantaisin klo 10.00 – 11.30.

Ohjattua naperouintia järjestettiin Tampereen uintikeskuksessa sunnuntaisin klo 9.30 – 10.00 sekä Hervannan uimahallissa lauantaisin klo 11.30 – 12.00.

Paikka	Opetuskerrat	Käyntikerrat
Uintikeskus	300	7 500
Hervanta	144	2 448
Tesoma	144	2448

Uimarantojen valvonta

Liikuntapalveluilla oli valvonnassaan 1.6. – 7.8.2009 arkipäivisin klo 10.00 – 16.00 seuraavat uimarannat: Eliander, Hervantajärvi, Kämmenniemi, Kaukajärvi/Riihiniemi, Suolijärvi, Suomensaari, Tahmela ja Tohloppi sekä arkipäivisin klo 10.00 – 20.00 Pyynikki.

4.2.2. Liikunta- ja palloilukoulut

Liikunnan ohjaustoimintaa järjestettiin joko omana toimintana tai seurojen ohjauspalveluna. Tavoitteena oli liikuntamyönteisten asenteiden vahvistaminen, urheilunostuksen herättäminen sekä liikunnallisten perusteiden opettaminen lapsille ja nuorille. Vuonna 2009 liikuntapalveluilla ei ollut kesäohjaajia, joten lähes kaikki toiminta hoidettiin ostopalveluna.

Ostopalveluohjaus

Seurojen kanssa tehdyillä ostopalvelusopimuksilla hankittiin ohjausta seuraavissa lajeissa: hiihto, jalkapallo, koripallo, luistelu, melonta, purjehdus, soutu, tempukoulut, tennis, vesipeuhula, yleisurheilu, soutuspinning, ikäihmisten tasapaino/voimaharjoittelu ja matalan kynnyksen ryhmä sekä erityislapsille dysfasialasten liikuntakerho, kuulovammaisten liikuntakerho, judo, laskettelu, melonta, ratsastus ja uinti.

Ohjaustoimintaa yhteistyössä liikuntapalvelujen kanssa järjestivät: Suomen Palloliiton Tampereen piiri ry, Tampereen Voimailijat ry, Teiskon Urheilijat ry, Tampereen Vihuri ry, Tampereen Pyrintö ry, Pirkka-Melojat ry, Tampereen Urheilijat -38 ry, Tampereen Purjehdusseura ry, Tampereen Judoseura ry, Tampereen Työvään Uimarit ry, Takon Soutajat ry, Anne Sällylän liikuntakoulu, Kuntosali K 10, Sappeen Ohjelmapalvelut Oy, Tampereen Minijellonat ry ja Tampereen Naisvoimistelijat ry.

Palveluja ostettiin yhteensä 74 555 eurolla.

Hiihtokoulut ja ohjattu sauvakävely

Liikuntapalvelut järjesti toimintavuonna myös hiihtokouluja eri puolilla kaupunkia. Hiihtokouluissa oli mukana yhteensä 820 oppilasta.

Muu ohjaus

Sauvakävelyohjaukseen osallistui yhteensä 3 375 henkilöä.

Aikaisempien vuosien tapaan hoidettiin kaupungin työntekijöiden kuntotestausta. Tavoitteena oli antaa jokaiselle testattavalle henkilökohtainen kuntoarvio, jonka pohjalta annettiin sekä liikunnallisia että muita ohjeita kunnon ylläpitämiseksi ja aktiivisen liikuntaharrastuksen aloittamiseksi ja jatkamiseksi. Liikuntapalvelut teki seuraavia testauksia ja ohjauksia: kävelytesti, lihaskuntotesti, sauvakävely, lumikenkävaellus, hiihdonohjaus, suksien voitelukoulutus sekä kuntosaliohjaus. Toiminnassa oli mukana yhteensä 1 385 osallistujaa.

4.2.3. Kunnossa Kaiken Ikää -toiminta

Tampereen kaupungin liikuntapalvelut jatkoi yhdessä sosiaali- ja terveystoimen sekä Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:n kanssa valtakunnallista terveysliikunnan Kunnossa Kaiken Ikää -toimintaa. Ikäihmisille tarkoitettu 60+ KKI -projekti on vakiinnuttanut paikkansa tamperelaisessa ikäihmisten liikuntaelämässä. Työikäisille tarkoitettua liikuntatoimintaa jatkettiin yhteistyössä seurojen kanssa.

Toiminnan tavoitteena oli saada liikunnan pariin mahdollisimman monta tamperelaista, etenkin sellaisia, joilla oli ennestään vähän liikuntatottumuksia.

Organisointi tapahtui liikuntapalvelujen, sosiaali- ja terveystoimen, Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:n ja suurimpien työterveysasemien yhteistyönä. Varsinaisen liikuntatoiminnan hoitivat paikalliset urheiluseurat ja järjestöt yhdessä liikuntapalvelujen kanssa.

KKI -toimintaan arvioidaan osallistuneen noin 175 000 kuntoilijaa.

KKI -toiminnassa aloitettua systemaattista ohjaajien ja vertaisohjaajien koulutusta jatkettiin. Vertaisohjaajat työskentelivät vapaaehtoisesti seuratyössä. Koulutuksesta vastasi KKI -koulutusryhmä, joka muodostui liikuntapalvelujen ja muiden toimialojen ohjaajista.

4.2.4. Ohjaustoiminta kokonaisuudessaan

Lasten ja nuorten sekä aikuisten terveysliikunnan ohjaustoiminnassa vuonna 2009 oli mukana yhteensä 175 000 osallistujaa.

Liikuntapalvelujen painopistealueet

Ohjaustoiminnassa lasten ja nuorten ohjaustoiminta korostui entisestään. Liikuntaseurat vastasivat suurelta osin Tampereella järjestetystä lasten ja nuorten liikuntatoiminnasta, koska liikuntapalvelujen ohjaustoiminta keskittyi soveltavan liikuntatoiminnan

tuottamiseen resurssien puitteissa. Erikseen seuroilta ostettiin lasten liikunnan ja urheilun kesäohjaustoiminta.

Aikuisten terveys- ja kuntoliikuntaa laajennettiin yhteistyössä Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:n kanssa. Liikuntapalvelut, sosiaali- ja terveystoimi sekä Hämeen Liikunta ja Urheilu ry organisoivat yhdessä terveysliikuntaverkoston, jossa paikalliset urheiluseurat järjestivät aikuisille terveys- ja kuntoliikuntaa. Painopistealueena olivat uudet aloittelevat aikuis- ja ikääntyneet liikkujat tai hyvin vähän ennestään liikkuneet.

4.3. Erityisliikunta

Erityisryhmien liikunnan toiminta-ajatuksena oli tarjota liikuntapalveluja niille, jotka ikänsä, vammansa tai muun syyn takia jäävät muun liikuntatarjonnan ulkopuolelle.

Kevät- ja syyskaudella ohjausta oli yhteensä 32 viikkoa ja kesäkaudella suppealla ohjelmalla 6 viikkoa. Tesoman ja Hervannan uimahallien vesivoimisteluryhmät ovat mukana tilastoissa, vaikka ohjauksen käytännössä hoitivat hallien liikunnanohjaajat. Tampereen uintikeskuksessa ohjasivat sekä erityisliikunnan ohjaajat että hallin liikunnanohjaajat. Kevätkaudella Tesoman ohjauksiin osallistui säännöllisesti 245 eläkeläistä ja 125 työkäistä ja syyskaudella 290 eläkeläistä ja 165 työkäistä. Vastaavasti Hervannan uimahallin ohjauksiin osallistui kevätkaudella säännöllisesti 80 eläkeläistä ja 60 työkäistä ja syyskaudella 90 eläkeläistä ja 50 työkäistä.

Liikunnan ohjausta järjestettiin eläkeläisille, sotaveteraaneille, työkäisille, aivohalvaus-, afasia- ja hemiplegia-potilaille, ADHD-, CP- ja MBD-vammaisille, dysfasia-lapsille, motorisesti kömpelöille monivammaisille lapsille, kehitysvammaisille, kuuroille ja kuurosokeille, ms-potilaille, näkövammaisille, Parkinson-sairaille, reumaatikoille, tukielinsairaille, sydänpotilaille ja ohitusleikatuille sekä yhteisesti erilaisille vammaisryhmille. Ratsastusta järjestettiin vaikeavammaisille lapsille.

Toimintavuoden aikana erityisryhmille järjestetyissä viikoittaisissa terveysliikuntatilaisuuksissa oli käyntikertoja yhteensä 101 200.

Taulukko 5.

Erityisryhmien liikunnanohjauksen käyntikerrat vuosina 2005 – 2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Käyntikerrat	85 000	85 000	110 000	90 000	101 200

Ostopalvelusopimuksin järjestetty toiminta

Vammaislaskettelukurssit

Vammaisille lapsille järjestettiin yhteistyössä Sappeen Hiihtokoulun kanssa laskettelukurssit Hervannan hiihtokeskuksessa. Kursseille osallistui 26 lasta. Vanhemmille järjestettiin erillinen vammaisen lapsen avustamiseen opettava kurssi.

Erityisuinti, -ratsastus ja -judo

Syyskaudella lasten erityisuinnin, -ratsastuksen ja -judon jatkoryhmät järjestettiin ostopalvelusopimuksin.

5. SUURTAPAHTUMAT

5.1. Suomen Työväen Urheiluliiton 11. liittojuhla, TULe 2009

Suomen Työväen Urheiluliiton 11. liittojuhla, TULe 2009, järjestettiin Tampereella 5. – 14.6.2009. Tapahtumakeskus ja pääjuhla oli Tampereen stadionilla, mutta kilpailuja ja tapahtumia järjestettiin kaikilla liikuntapalvelujen hallitsemilla kentillä sekä Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksessa. Tapahtumaan osallistui reilut 20.000 henkilöä.

Liikuntapalvelut vastasi suorituspaikkojen rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Tapahtumalle oli myönnetty erillinen suurtapahtumamääräraha 100.000 euroa.

5.2. Euroopan Nuorten Olympiastivaalit, EYOF 2009

Tampereen kaupunki isännöi kymmenensia Euroopan Nuorten Olympiastivaaleja 18. -25.7.2009.

Euroopan Nuorten Olympiastivaalit - European Youth Olympic Festivals (EYOF) - on Euroopan Olympiakomiteiden luoma ja Kansainvälisen Olympiakomitean (KOK/IOC) suojeluksessa järjestettävä kilpailutapahtuma eurooppalaisille nuorille urheilijoille. Olympiastivaalit järjestetään parittomina vuosina sekä kesä- että talvilajeissa. Tampereen kisat olivat kaikkien aikojen suurimmat EYOF -kisat. Kisoihin osallistui 2372 urheilijaa 49 eri maasta, yhteensä joukkueiden jäseniä oli 3447 henkilöä.

Kisojen järjestämisestä vastasi Tampereen kaupungin ohella Suomen olympiakomitea sekä Hämeen Liikunta ja Urheilu ry. Kisojen kokonaisbudjetti oli 6,8 miljoonaa euroa.

Kisojen olympiatuli sytytettiin perinteisin menoin Ateenassa 4. kesäkuuta, Tampereelle tuli saapui 5. kesäkuuta. Olympiatulta säilytettiin kisojen alkuun asti tarkoin varjellussa paikassa. Avajaisseremonian yhteydessä painin olympiakultamitalisti Pertti Ukkola sytytti olympiatulen Tampereen stadionille tapahtumaa varten rakennettuun jalustaan, jossa tuli paloi aina kisojen päättäjäisiin asti. Kesä- ja heinäkuun aikana olympiatuli vieraili soihtukiertueella Pirkanmaan eri kunnissa.

Kisojen arvoperustat

Tampereen kisojen arvoperustat olivat

1. Sporttisuus
Pääosassa urheilu ja urheilijat, kasvatusta olympismin henkeen
2. Taloudellisuus
Hyväkuntoiset ja hyvin varustetut suorituspaikat, riittävästi ruokaa ja vettä, toimivat kuljetukset
3. Ympäristöystävällisyys/Kestävä kehitys
Puhdas ilma, siisti kaupunki, erinomainen hanavesi, terveellinen ruoka, jätteiden lajittelu, julkisen liikenteen & satelliittibussien käyttö – monessa asiassa Suomi ja Tampere voivat näyttää mallia muulle Euroopalle.

Suorituspaikat ja lajit

Tampereella kisat käytiin yhdeksässä eri lajissa. Suorituspaikat ja lajit:

1. Tampereen Messu- ja Urheilukeskus: lentopallo, käsipallo ja voimistelu
2. Pyynikin palloiluhalli ja Hervannan vapaa-aikakeskus: koripallo
3. Tampereen stadion: yleisurheilu
4. Tampereen jäähalli: judo
5. Tampereen uintikeskus: uinti
6. Tampereen Tenniskeskus: tennis
7. Hervannan ja Pyynikin kadut: pyöräily

Lajien toteuttamisesta vastasivat tamperelaiset urheiluseurat sekä Suomen Käsipalloliitto. Kisojen yleisömäärä ylitti ennakoarviot katsomoiden pullistellessa täysinä koko kisaviikon ajan.

Kisakylä Hervannassa

Kisojen sydän sijaitsi Tampereen teknillisen yliopiston tiloissa Hervannassa. Alueelle oli sijoitettu kisojen toimistot, akkreditointi, sosiaalisen ohjelman palvelut sekä pääosa ruokailuista. Kisojen majoitukset olivat Tampereen opiskelija-asuntosäätiön, Pirkan opiskelija-asuntojen sekä Poliisiammattikorkeakoulun tiloissa. Poliisiammattikorkeakoululla majoittuvat myös ruokailivat siellä.

Osallistujille järjestettiin kisakylässä vapaa-ajanohjelmaa. Lisäksi kisakylän yli 100 tietokonetta ja langaton internetyhteys olivat kisavieraiden vapaassa käytössä.

Kisakylässä oli myös kahdentuhannen vapaaehtoistyöntekijän keskus. Vapaaehtoisten ruokailut järjestettiin Etelä-Hervannan koululla.

Kisakylän läheisyyteen toteutettiin myös Olympiapuisto, jonka vihkimisen suoritti Kansainvälisen olympiakomitean puheenjohtaja Jaques Rogge.

Avajaiset ja päättäjäiset

Avajaisten ja päättäjäisten taiteellisesta käsikirjoituksesta ja ohjauksesta vastasi tamperelainen ohjaaja Marika Vapaavuori. Avajaiset ja päättäjäiset toteutettiin yhteistyössä useiden paikallisten kulttuuri- ja liikuntatoimijoiden kanssa. Avajaisohjelmassa oli yli 150 esiintyjää, päättäjäisten toteutukseen osallistui lähes 100 toimijaa.

Täpötäydessä Tampereen jäähallissa pidettyihin avajaisiin osallistui noin 4 500 katsojaa. Avajaistilaisuudessa nähtiin valkokankaalta olympiatulen sytyttäminen Tampereen stadionille. Päättäjäiset järjestettiin Tampereen stadionilla ja niitä seurasi nuorten oma päätösjuhla Hervannan kisakylässä.

Kisat näkyvät ja kuuluivat

Kisojen arvellaan houkuttelleen Tampereelle yli 10 000 vierasta, mukana myös runsaasti kansainvälisiä vieraita, muun muassa kilpailijoiden vanhempia. Tampere näkyi myös mediassa koko kisaviikon ajan.

Suomen Urheilugaalassa Euroopan Nuorten Olympiafestivaalit palkittiin Uuno –palkinnolla antidoping–kategoriassa.

5.2. Naisten jalkapallon EM-lopputurnaus, EURO 2009

Tampere oli yksi neljästä kaupungista, jossa pelattiin naisten jalkapallon EM-lopputurnausotteluita 23.8. – 10.9.2009. Tampereen stadionilla pelattiin neljä alkusarjan ottelua, puolivälierä ja välierä. Tampereen alkulohkossa pelasivat turnauksen voittanut Saksa, Ranska, Islanti ja Norja. Yleisökeskiarvo otteluissa oli noin 5300. Tapahtuman harjoituskenttinä olivat Lamminpään ja Hervannan urheilukentät.

Tapahtumaa varten Tampereen stadionin nurmialuetta levennettiin muutamalla metrillä siirtonurmea käyttäen. Jotta stadion saatiin

jalkapallostadionin oloiseksi, lisättiin luonnonnurmen ulkopuolelle vielä keinonurmea. Lisäksi maalit ja pelaaja-aitiot uusittiin.

Tapahtumalle saatiin Suomen Palloliitolta 100.000 euroa niin sanottua Hat Trick –avustusta. Lisäksi tapahtumalle myönnettiin erillinen 120.000 euron suurtaapahtumamääräraha.

Suomen Urheilugaalassa naisten jalkapallon EM-kilpailut palkittiin Uuno –palkinnolla vuoden urheilutapahtuma –kategoriassa.

6. TUNNUSLUKUJA

Taulukko 6.

Liikuntapalvelujen henkilöstö 2005 – 2009

Nimike	2005	2006	2007	2008	2009
virat	1	1	2	2	2
toimet	217	214	218	215	202
tuntipalkkaiset	56	56	58	66	66
Yhteensä	274	271	278	283	270

Taulukko 7.

Liikuntapalvelujen talousarvion toteutuminen vuonna 2009

	VS 2009 (1000 e)	TP 2009 (1000 e)	Ero VS (1000 e)
Toimintatulot	24 160	24 335	175
Toimintamenot	- 22 566	- 22 807	- 241
Toimintakate	1 594	1 528	- 66

Taulukko 8.

Liikuntapalvelujen suoritteet ja kustannukset/kävijä liikuntapaikoittain 2005 – 2009

Suoritteet	2005 €	2006 €	2007 €	2008 €	2009 €
Uimahallipalvelut	572 305	571 613	615 000 *	616 995	579 534
€/kävijä	4,15	3,85	4,17 *	4,51	***
Jäähallipalvelut	795 325	742 938	810 000	841 692	722 223
€/kävijä	3,93	4,35	5,05	5,00	***
Sisäliikuntapalvelut	1 212 881	800 000	900 000	1 068 548	1 051 639
€/kävijä	4,14	4,46	6,84	6,13	***
Yleiset liikuntapalvelut (Sovel. ohjaus)	85 000	85 000	110 000	90 000	101 1200
€/kävijä	2,24	1,45	8,52	11,14	***
Uinninohjaus	72 000	68 000	*	*	*
€/kävijä	2,64	1,18	*	*	*
Leirintäalueet	334 952	364 860	**	**	90 152
€/kävijä	1,41	1,39	**	**	***
Ulkoliikuntapalvelut			900 000 **	900 000	ei tilastoitu
€/kävijä			7,31 **	7,55	-

* Uinninohjaus sisältyy Uimahallipalveluihin

** Leirintäalueet sisältyvät Ulkoliikuntapalveluihin

*** Ei laskettu v. 2009